

Η Ελληνική Μουσική στην Περίοδο της Τουρκοκρατίας

Η Παρουσίαση αυτή βασίζεται σε έρευνα των μαθητών των τμημάτων
ΣΤ1 και ΣΤ2
με την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού Μουσικής Χρυσοχοϊδη Ιωάννη.

Το τέλος του Βυζαντίου

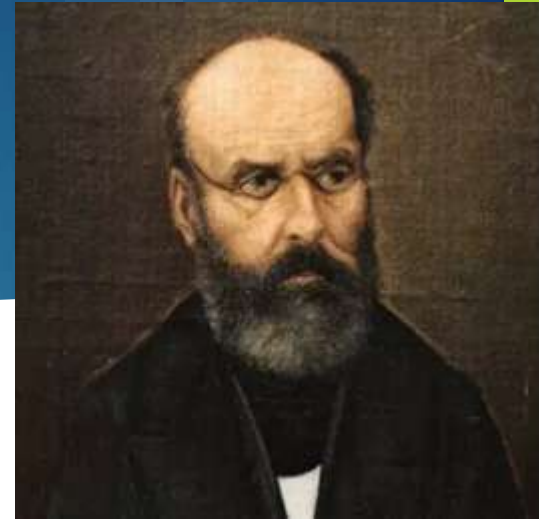
- ▶ Μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης και τη διάλυση του Βυζαντινού κράτους, η Μουσική Εκπαίδευση των Ελλήνων και η Λόγια Ελληνική Μουσική σχεδόν εξαφανίζονται. Ελάχιστοι Έλληνες συνθέτες δραστηριοποιούνται, κυρίως σε περιοχές που δεν είναι Τουρκοκρατούμενες.

Ο Φραγκίσκος Λεονταρίτης

- ▶ Μοναδικός γνωστός Έλληνας συνθέτης της Αναγέννησης υπήρξε ο Φραγκίσκος Λεονταρίτης, με καταγωγή από την Κρήτη, έζησε και δημιούργησε τον 16ο αιώνα στην Ευρώπη.

Η Επτανησιακή Μουσική Σχολή

- ▶ Λίγο πριν την Επανάσταση του 1821, ιδρύεται η Επτανησιακή Μουσική Σχολή από τον Νικόλαο Χαλικιόπουλο Μάντζαρο, με επιρροές από την Ιταλική Μουσική και προετοίμασε την μετέπειτα Μουσική Εθνική Σχολή. Ο Νικόλαος Χαλικιόπουλος Μάντζαρος, προσωπικός φίλος του Διονύσιου Σολωμού, είναι και ο συνθέτης του Εθνικού μας Ύμνου.

Η Εθνική Ταυτότητα

- ▶ Όλα τα παραπάνω όμως είναι μακρινά και δεν είναι αρκετά για να φτάσουν στην καθημερινότητα του σκλαβωμένου Έλληνα. Είναι άγνωστοι ήχοι στα αυτιά του απλού λαού. Η Ελληνική Μουσική που γνώρισε ο απλός λαός στην Περίοδο της Τουρκοκρατίας είναι η **Δημοτική Μουσική** και η **Βυζαντινή Εκκλησιαστική Μουσική**. Αυτές συμβάλλανε στη διάσωση της **Εθνικής μας Ταυτότητας**.

Η Δημοτική Μουσική

- ▶ Τα Δημοτικά ή Παραδοσιακά τραγούδια τα έβγαζε κάποιος ή κάποιοι που είχαν εμπνευστεί από μία συγκεκριμένη κατάσταση. Τα τραγουδούσαν σε γιορτές, γλέντια και άλλες συγκεντρώσεις. Τα τραγούδια σιγά-σιγά άλλαζαν από στόμα σε στόμα και από περιοχή σε περιοχή. Ο ίδιος ο λαός λοιπόν τα διέδιδε, τα παράλασσε και δικαιωματικά τα έκανε «δικά του» τραγούδια. Υπήρχε ποικιλία σε θέματα, όπως: της ξενιτιάς, της αγάπης, κλέφτικα, ακριτικά, του γάμου, του θανάτου, νανουρίσματα, σατυρικά, κάλαντα, παινέματα κλπ.

- ▶ Τα Παραδοσιακά Τραγούδια συμβάλλανε στη διάσωση της μουσικής, της γλώσσας, των χορών και των εθίμων των Ελλήνων. Μερικά από τα παραδοσιακά όργανα ήταν: ο ταμπουράς, το νταούλι, το τουμπελέκι, το ντέφι, τα ζίλια, το σαντούρι, το σουραύλι, το λαούτο, η λύρα, το κανονάκι, ο ζουρνάς και πολλά άλλα.

Τα παραδοσιακά μουσικά όργανα

Ζουρνάς

Νταούλι

Βιολί

Λαούτο

Λύρα

Λαούτο

Τα παραδοσιακά μουσικά όργανα

Ζουρνάς Νταούλι Γκάνιντα Τουμπελέκι Ντέφι

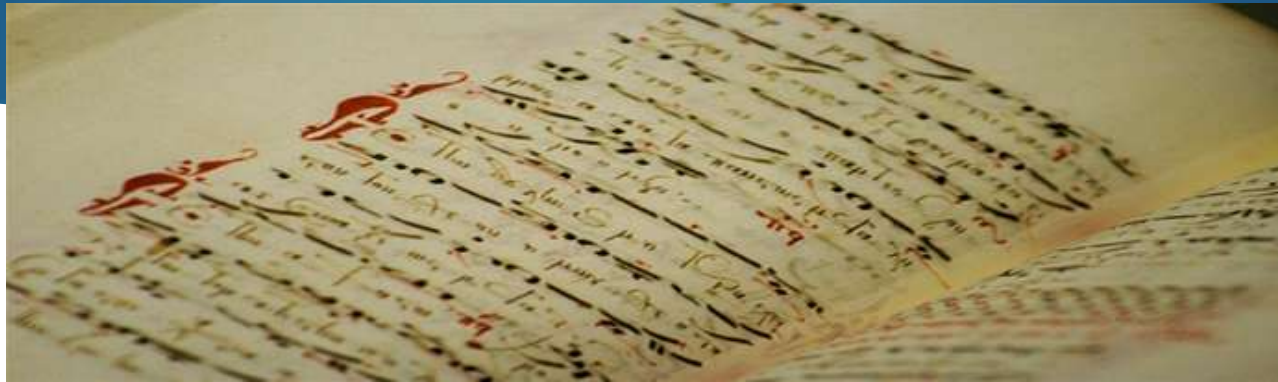
Έλληνες τραγουδιστές

Δόμνα Σαμίου
Στα Τρίκορφα μες στην κορφή
Κλέφτικο τραγούδι Πελοποννήσου

Η Βυζαντινή Εκκλησιαστική Μουσική

- ▶ Η Βυζαντινή Μουσική που διασώζεται είναι κυρίως Εκκλησιαστική. Είναι μονόφωνη και έχει τις ρίζες της στην Αρχαία Ελληνική Μουσική. Αντίθετα με την Δημοτική Μουσική παράδοση που ήταν προφορική, η Βυζαντινή Μουσική καταγράφεται από κληρικούς, μοναχούς και ψάλτες στο δικό της σύστημα σημειογραφίας. Δηλαδή έχουμε γραμμένους ύμνους σε βιβλία. Σπουδαίοι υμνογράφοι κατά την Τουρκοκρατία ήταν: ο Αγ. Ιωάννης ο Κουκουζέλης, ο Πέτρος ο Πελοποννήσιος, ο Χρυσάνθος ο εκ Μαδύτου, ο Χουρμούζιος ο Χαρτοφύλακας, ο Γρηγόριος ο Πρωτοψάλτης κ.α.

- ▶ Ο λαός γνωρίζει καθημερινά τη Βυζαντινή Μουσική μέσα από την εκκλησιαστική ζωή. Μέσα στην εκκλησία διασώζεται η Ορθόδοξη πίστη, η ελληνική γλώσσα και η μουσική.

Δύναμις Τρισαγίου Ὑμνου Γρηγορίου Πρωτοψάλτου Ἦχος Γ'

Δύναμις Τρισαγίου Ὑμνου
(ἐκ τοῦ ἀσματικοῦ)
Ἦχος Γ'
Μέλος
Γρηγορίου Πρωτοψάλτου

Επίλογος

- ▶ Στα τετρακόσια χρόνια σκλαβιάς των Ελλήνων, το Δημοτικό Τραγούδι, η Βυζαντινή Εκκλησιαστική Μουσική, τα Έθιμα και οι Παραδόσεις συμβάλλανε στη διάσωση της Εθνικής μας Ταυτότητας.

